

Проект: АРБОРЕТУМ
закладено в 2009 році

Автор інформації:

Світлана Потоцька, кандидат біологічних наук, методист Чернігівського обласного наукового ліцею;

доцент кафедри біології Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

Відділ – голонасінні (*Pinophyta*)
Клас – хвойні (*Pinopsida*)
Порядок – соснові (*Pinales*)
Родина Тисові (*Taxaceae* Lindl.)
Тис ягідний або негній-дерево
(*Taxus baccata* L.)

Природний ареал	Західна Європа – на півночі до Великої Британії – до західних районів Білорусі й України. Ізольовано росте в горах Кавказу, Криму, Алжиру, Малої Азії, на півночі Сирії та Ірану.
Наукова цінність	Реліктовий вид, занесений до Червоної книги України.
Біоморфологічна характеристика	Вічнозелене хвойне дерево, висотою до 25 - 30 м, діаметр стовбура більше 2 м, кора стовбура темно-бура або червоно-коричнева, луската, чисельні корені покриті мікоризою, розміщені неглибоко. Хвоя темно-зелена, плоска, злегка серповидно-зігнута, довжина до 3,5 см, розміщена на пагонах щільно, зверху блискуча, знизу матова, з двома світлими повздовжними полосками. Термін життя хвої до 10 років. Перше насіння з'являється у віці 20 років. Насіннєві бруньки розвиваються по одній в пазухах хвої на верхівках укорочених пагонів. Насіння дозріває у вересні, воно загорнуте в червоний, м'ясистий принасінник. Дводомна рослина. Пилкує протягом травня – квітня.

	Насіння дозріває наприкінці серпня – на початку вересня. Тривалість життя до 4000 років. Виносить загазованість і задимленість повітря.
Екологічні особливості	Середньовибагливий до вологи. Тіньовитривалий. Ґрунти вапнякові, поживні, але не росте в заболочених місцях, переносить добре дреновані і глинисті ґрунти. Морозостійкий (до -20 С ⁰ , - 25 С ⁰).
Декоративність	Висока (форма крони, кора, хвоя, легко піддається стрижці).
Рекомендації для насадження	Для групових та поодиноких посадок (обмеженого використання - на територіях медичних закладів, підприємств, пришкільних, дошкільних та вищих навчальних закладів, у наукових колекціях), (загального використання – парках, скверах, бульварах) та (спеціального призначення - на територіях кладовищ, асортимент фірм) у солітерах та композиціях, для живих огорож та бордюрів. Форми: 'Золотава', 'Рівновершинна', 'Пряма', 'Рівновершинна Золотава', 'Сиза', 'Пірамідальна', 'Розпростерта'. Витримує пересаджування в дорослому віці. Розмножується насінням, живцями, відсадками і щепленням.

При використанні інформації обов'язкове посилання на електронні ресурси:

1. Потоцька С.О. Ілюстрований атлас-довідник голонасінних міста Чернігова (видовий склад, еколого-біологічні особливості, рекомендації до культивування) – Чернігів, Золоті ворота: 2009. – 70 с.; кольор. обкл.
<http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/1969>